

Elek Krónika

XV. évfolyam 10. szám (179. lapszám)

Elek Város közéleti lapja

2011. október 26.

Világosnál kialudt a fény, sötétbe borult Magyarország

*„Egy jajszó sikoltott honfűszájon:
Az aradi Tizenhárom!...”*

Azóta is minden esztendőben hallani véljük azt a sikolyt október 6-án, amikor a kivégzettek árnyai kettétörik a fényt. Sokkal többen voltak tizenhárom, de ők maradtak a „NEVEK”, akik országunkban sok helyen középületeket, utakat, utcákat fémjeleznek, hogy ne feledjük el az 1948/49-es szabadságharcunkat hétköznapjainkban sem. A meghívók elküldtek, a plakátok kiragasztattak, a Dr. Mester György Általános Iskola tanulói által azért, hogy a múltidézőt az ő előadásukban megtekinthessék. Balogh Márton balladájával „Az aradi tizenhármakról” kezdődött és fejeződött is be a műsor, megfelelő mives kertbe foglalva a történelem képeit.

*„Európa színpadán mi is játszottunk,
S mienk nem volt a legkisebb szerep.”*

Hangzott el a balladai bevezető után és a fiatalok felváltva regéltek, versben és prózában az eseményekről. „Az Európán átzúgó forradalmak már mind elültek. Az optimizmus azonban egyre kevésbé indokolt.” Győzni nem tudott Ferenc József, tárgyalni nem akart. Segítségért fordult Miklós cárhoz, aki 194 ezer katonával harcolt a magyarok ellen. „Véres harc volt a patak is

*vértől áradt azon reggel
Támadt a cár, s a császár
hatalmas nagy hadsereggel
De a védők nem rettentek
alig voltak, ha kétszázan
álltak, mint a fenyők a harc
rettentő vad viharában”*

Győzött a sokszoros túlerő. Haynau császári tábornagy szavai: „én a rend embere vagyok, és nyugodt lelkiismerettel lövöttek föbe százakat, mert szilárd meggyőződésem hogy ez az egyetlen eszköz minden jövőd forradalomnak elejét venni. Meg is tette amit mondott. Az első 14. volt, Battyhány Lajos miniszterelnök. Őt Pesten lötték föbe. „A felhőben, mi ott simul, talán Battyhány árnya van.....” Búcsúzott rövid versidézettel Simon Mózes tanuló. Követték őt az Aradon kivégzett tábornokok: Poeltenberg Ernőre, Judea Bianka és Lévai Henrietta emlékezett, Török Ignácra Kászián Zsaklin és Szegedi Mariann, Lahner Györgyre Iván

Folytatás a 3. oldalon

„A vén Európa, a gyönyörű nő...”

Volt egy időszak, amikor még a cse-csemők is erre a dalra gögicséltek, mert slágerlistákat vezetett és a csapból is ez folyt. Megértjük, hogy nem csupán földrészként hullatta el Európa a csikófogait, hanem az emberi életkor mércéjét tekintve is. Remélhetőleg nem tartják sértőnek, az Idősek Világnapjával kapcsolatosan ilyen címmel kezdenék, de az ének fülbemászó és tulajdonképpen egy ódivatú „kézcsókkal való tisztelgés a gyönyörű nő előtt”, aki jelentheti Európát vagy bármit, amit fantáziánk elővarázsol, de mindenféleképpen tiszteletet sugall a kor iránt!

Az Idősek Világnapja alkalmából a Napsugár Nyugdíjas Egyesület tagjainak rendeztek kellemes délutáni ünnepséget a Reibel Mihály Városi Művelődési Központ és Könyvtár nagytermében október 6-án. A vendégeket Árgyelán György elnök úr köszöntötte. Először Pluhár László polgármester urat, Pelle Lászlót az Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság elnökét és Zsidó Ferenc képviselő urat és Lugosi Pista bácsit a kétegyházi Nyugdíjas Egyesület leköszönt elnökét valamint minden jelenlevőt. Továbbá beszámolt a Békés Megyei „Életet az Éveknek” Szövetség szeghalmi október 1-jei idősek világnapi ünnepségéről, ahol Szelényi Ernő, Szalontai Ferencné és Horányi Györgyné áldozatos munkájukért elismerő oklevelet kaptak. Ezt követően két 5.b osztályos leány köszöntötte az időseket. A tanulókat Tóth Gáborné készítette fel.

A szavaltatok után Pluhár László polgármester úr elmondta ünnepi beszédét: *Nagyon fontos a generációk közötti szolidaritás, egyszerre érezzék jól magukat az idősek és a fiatalok. Az idős emberek ne szakadjanak el a közélettől, mert akkor csökken az elmagányosodás veszélye. Mindenkinek szép öregkort kívánok!*

Ezzel a jókívánsággal fejezte be gondolatait. Ezután egy középiskolás fiatalember, Sós Imre szórakoztatta a jelenlevőket citárajátékával. Sikeresen, mert a közönség is énekelte a „már minálunk babám, már minálunk babám nem szedik a meggyet fedeles kosárba”.....A mikor a zene utolsó foslányai is elhalkultak Lugosi Pista bácsi

Folytatás a 2. oldalon

1956. október 23. - 55 éve történt

Borongós, esős, őszi idő köszöntött az idei október 23-i ünnepség napjára. Az idő is siratta az 55 éve megtörtént esemény vetlen, főleg fiatal áldozatait. Az elekiek a templom melletti kopjafánál gyülekeztek. Árgyelánné Tóth Erzsébet, a Reibel Mihály Városi Művelődési Központ és Könyvtár igazgató asszonya köszöntötte az egybegyűlteket és elsőként a Himmusz hangjai csendültek fel. Azután szavaltatok köszöntötték az ünnepet. A Dr. Mester György Általános Iskolából Szegedi Szonja 8. osztályos tanuló, Dutka Ákos: Ember és magyar című versét mondta el. A Román Általános Iskolából Ürmös Mónika 8. osztályos tanuló szavaltta el, Nagy István: Indul a pesti tüntetés című versét. Igazgató asszony felkérte Pelle Lászlót, az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság elnökét, mondja el ünnepi beszédét, aki a következőket mondta:

„Tisztelt Elekiek, Ünnepelő Megemlékezők! Október 23-a kétszeresen is ünnep a magyar emberek számára. Ma emlékezünk 1956 és 1989 októberére. Mondják, hogy az ünnep a múlt jelenvaló tételére szolgál. Az események, amelyek 55 évvel ezelőtt történtek, egyre jobban ismertek, egyre több részletet tudhatunk meg a különböző hírforrásokból. Amikor a mai ünnepre készültem, kezembe került egy olyan dokumentum, amely véleményem szerint igen fontos, de kevésbé ismert. Ez a 16 pont, amelyet az 1956-os forradalom 16 pontjának is nevez

Folytatás a 3. oldalon

ÜNNEP-MEGEMLÉKEZÉS

Elek Város Önkormányzatának Képviselő-testületi ülése szeptember 26-án

A nyári hónapok után az első soros testületi ülésen napirenden szerepeltek:

1. napirend: 2011. évi költségvetési rendelet módosítása. A testület elfogadta a módosítást.

2. napirend: 2011. I. féléves költségvetési beszámoló: „Elek Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2011. február 14-én alkotta meg rendeletét az idei költségvetésről, amely 37.416 E Ft működési és 30.170 E Ft felhalmozási hiánnyal került elfogadásra, ennek mérséklése érdekében döntött a testület az üres álláshelyek személyi juttatás és járuléki előirányzatának zárolásáról és egyéb források további feltárásáról. Ennek megfelelően üres álláshelyek betöltésére nem került sor, valamint benyújtásra került egy pályázat a nemzetiségi iskolák fenntartásához igényelhető kiegészítő támogatásra. A pályázat sikerként a Román Általános Iskola fenntartásához 19.840 E Ft kiegészítő támogatást nyert az önkormányzat, amely összeg csak részben fedezi az intézmény önkormányzati többlettámogatásának összegét.

Összességében megállapítható az önkormányzat 2011. év első félévi gazdálkodását tekintve, hogy a pénzügyi egyensúly, a likviditás stabilitása, hitel felvétele átmenetileg sem vált szükségessé. A bevételi és kiadási előirányzatok I. félévben az eredeti előirányzathoz képest 138.972 eFt-tal növekedtek, ennek következtében a módosított előirányzat 1.170.753eFt.” Az előterjesztésben ezután a bevételek és a kiadások mindenre kiterjedő ismertetése látható. Részletes indoklást tartalmaz az adóbevételek (Godó Katalin, Németh Klára ügyintézők) mivel adómeneként igen nagy a szóródás. „Összegzésként megállapítható, hogy a 2011. I. félévi gazdálkodás során a rendeletben megfogalmazott feladatok teljesültek. Az intézményi gazdálkodásban működési zavarok nem voltak. Ugyanakkor, mivel a tervezett kiadási előirányzatok visszafogottak, ezért takaré-

kos gazdálkodást igényel a II. félév is.” A polgármester úr Pluhár László még többek között elmondta, hogy a kevermes i Önkormányzattal kapcsolatban gondok merültek fel az iskolai normatív támogatás tekintetében. Kiemelte hogy az eleki önkormányzatnak eddig még mindig nincs hitele. A Pénzügyi Bizottság elnöke Zsidó Ferenc a beszámolót jónak tartotta, véleménye szerint feszített költségvetéssel közel lehet kerülni a nullához. Az Ügyrendi Bizottság elnöke Turóczy András elmondta, hogy megtárgyalták a beszámolót és egyet értettek azzal.

3. napirend: A 2010/11. év értékelése illetve 2011/12-es nevelési év indítása. A napirendi pontnak megfelelően az előterjesztésben részletesen beszámolt az Elek-Kevermes Közoktatási Társulás Dr. Meszter György Általános Iskola és Óvodáról Pelle László igazgató úr, a Román Általános Iskoláról Szelecsán Péter igazgató úr és az eleki Napköziotthonos Óvodáról Papp Lászlóné óvodavezető. Pluhár László polgármester úr szóban hozzáfűzte, hogy köztudottan nagyon kevés a gyerek és ez determinálni fogja az óvodák és iskolák helyzetét.

4. napirend: Elek-Kevermes Közoktatási Társulás Dr. Meszter György Általános Iskola és Óvoda és Polgármesteri Hivatal Alapító Okiratának módosítása. A Sportcsarnok működtetésének áthelyezése miatt az előterjesztés szerinti módosítást a Képviselő-testület elfogadta. Ugyanis amennyiben az iskolákat át kell adni az államnak, a Sportcsarnok változatlanul önkormányzati tulajdonban marad.

5. napirend: A helyi Önkormányzati képviselők bizottsági elnökök és tagok természetbeni juttatásairól szóló 20/2003/XI.24./KT. sz. rendelet módosítása. A Képviselő-testület egyhangúlag elfogadta, hogy a jogszabályoknak megfelelően kell működni Kormányhivatal kérése szerint.

6. napirend: Bursa Hungarica ösztöndíjpályázathoz csatlakozás. Mindig nagy érdeklődés

kísérte ezt a pályázatot. Most késve, szeptember 23-án kapták meg. Jelentkezési határidő november 14. Adatlapot szeptember 27-től lehet kérni. Pályázatokat a Kulturális és Sport Bizottság bírálja el.

7. napirend: 2011. évi II. félévi munkaterv. A testületi ülések napirendjeire (október-november-december) tett javaslatot a polgármester úr.

8. napirend: Pszichiai Betegek Otthona intézményvezetői pályázat kiírása. Szociális Közlönyben és a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ honlapján kell megjelentetni.

Bejelentések következtek: Először a polgármester úr Pluhár László elmondta hogy a Kistérségtől jó volna néhány feladatot átvenni (ami nem pályázati finanszírozású) és azokat „magunk lássuk el”. Ez nem a Kistérségből való kilépést jelentené. Végül arra a döntésre jutottak, hogy a következő hónapban tartott kistérségi beszámoló után vitatják meg ezt az elképzelést.

A vendéglátói egységek kérelmei nagy vitát váltottak ki. A lényeg a lakossági bejelentések a zajról és randalírozásról, szemben a vendéglátói egységek vállalkozóinak érvelésével, miszerint a mai fiatalok szórakozási szokásai mások. (késő este kezdődnek) Ezért kérnék a hajnali 4 óráig való nyitva tartást péntekről szombatra virradó éjjel. Másrészt ez eleki fiatalok, akkor helyben szórakoznának és nem mennének balesetveszélynek kitéve magukat más településekre. Ezzel szemben olyan érvek hangoztak el, hogy akkor ide jönnek még Mezőtúrról is fiatalok „Zürös célközön-séggel”. Nincs annyi rendőr, amennyi intézkedést kell foganatosítani. A lakosság részéről pedig az a vélemény, hogy a hivatal képtelen betartani a rendeletet. Végül az egyeztetés mellett döntöttek a képviselők és a következő ülésen egy alternatív megoldásban kell meg egyezni, amely a lakosság és a vendéglátóegységeknek is megfelelő. Próbaidőre!

Végül a veszélyes hulladék-

gyűjtésről esett szó, amit az EVI Kft. jelentett be október 22-ére.

Ennek költségtérítése van, 250.000 Ft körül, ami a környezetvédelmi keret terhére menne. Zárt üléssel fejezték be a képviselők a munkát.

Huszár Gabriella

Folytatás az 1. oldalról

/A vén Európa.../

szavaltta el a „Himmusz a szeretetről” című verset. Bár mindenki magáénak vallaná a költeményt. Bogár Szabó Juliska néni Hetényi György rímekkel végződő sorait adta elő nagy átéléssel. Örököző sláger hangozott fel Bágyné Öz Ibolya kellemes énekhangján „szeressük egymást gyerekek, hisz minden percért kár”

A szeretetről szolt ez a nap, amelyhez Pelle László a Dr. Meszter György Általános Iskola igazgatójaként a gyerekektől hozott egy „kosárral”. Az ajándék, amit a tanulók készítettek, rajzok voltak.

Üdék és virágosak, mint azok, akik küldték Pam Brown idézettel: „.....*Sétálj velem egyet és beszélgessünk el az elvesztett időkről, melyek oly élénken élnek emlékeinkben, melyeket szívünk mélyén őr-zünk! Az élet most is szép, csak immár más világban élünk, és felismerjük egymás szemében a még mindig bennünk lakozó gyermeket és elmosolyodunk, mert tudjuk, hogy semmi fontosat nem veszítettünk el útjaink során.*” Itt kellene abbahagyni a cikket, mert szép. Akkor viszont ki dicsérmé meg Nedreu László főzötudományát, aki egész délután fáradozott, kuk-tákkal körülvéve, hogy ne csak a lélek lakjon jól szeretettel, hanem a gyomor is finom le-csóval.

Ezen a napon, amikor kint legszebb formáját mutatta az indián nyár, ahogy nálunk mondják a vénasszonyok nyara, szóval ezen a napon mindkettő sikerült.

Huszár Gabriella

"Örökségünk '56" kistérségi történelmi vetélkedő

Ilyen címmel rendeztek történelmi vetélkedőt október 21-én a gyulai kistérség iskolái számára, a helyszín pedig a kétegyházi Táncsics Mihály Művelődési Ház és Könyvtár volt. A rendhagyó vetélkedésen a következő iskolák vettek

részt: a gyulai sportiskola és a Dürer Általános Iskola, illetve a Nicolae Balcescu Iskola, a kétegyházi Harruckern Közéiskola, a Márki Sándor Általános Iskola, illetve a román tanítási nyelvű iskola, Elekről pedig a Harruckern csapata vett részt. A zsűri elnöke Sáfár Gyula, a megyei levéltár vezetőjének a helyettese volt, a további tagok pedig: Telek Mihályné ny. általános iskolai igazgató és történelem tanár, Zombai Károlyné ny. történelem tanár, illetve Fekete Gabriella közoktatási szakértő és történelem tanár, aki a rendezvény játékvezetője volt. A verseny megkezdése előtt Fekete Gabriella és Zombai Károlyné élvezetes stílusban ismertették Kétegyháza történetét, külön kiemelve az Almássy családot is, melynek egyik ágát képviselte Almássy László is, akiről világhírű film is készült Az angol beteg címmel! A jelenlévőket elsőként Árgyelán Erzsébet, a művelődési intézmény vezetője üdvözölte, majd pedig Kalcsó Istvánné, Kétegyháza polgármestere beszélt arról, hogy napjainkban milyen fontos az emlékezés, a múlt megismerése, ezért van szükség pl. a mostani versenyre is. A vetélkedőt a megyei és a helyi

önkormányzat is támogatta, Kónya István a megyeyűlés alelnöke, aki a program fővédnöke volt elfoglaltsága miatt nem tudott jelen lenni, de ő is üdvözölte a résztvevőket. A feladatok maximálisan alkalmazkodtak a résztvevőkhöz, hisz pl. nem csak a tényszerűség volt a fontos, hanem a játékoság is. Egyik legsikeresebb feladat az volt, hogy minden csoportnak meg kellett szólaltatni az általuk húzott képen látható eseményt, vagyis el kellett játszani a képen látott dolgokat. Az értékelésnél pedig differenciálni is kellett az általános és a középiskolások között is. A tervek szerint hagyományteremtő céllal indult vetélkedő ez évi eredménye a következőképpen alakult: a középiskolások közül a Harruckern Közéiskola eleki tagintézménye lett az első. A csapat tagjai: Dobi Renáta, Hamza-Simonka Ágnes és Mozsár Imre /11/C./ voltak, a felkészítő tanár pedig Rapajkó Tibor volt. A második helyezett pedig a Harruckern kétegyházi tagintézménye lett. Az általános iskolások közül pedig az első helyen a gyulai Balcescu Általános iskola végzett, a második helyen a gyulai Dürer Általános Iskola, a harmadik helyen pedig szintén a gyulai sportiskola végzett. A komoly tartalomhoz, kiváló szervezés, igényes helyszín is járult, mindenki lelkesen tette a dolgát, így az eredmény sem maradt el, mindenki emléklapot kapott, a győztes csapatok még egy-egy Harruckern tortát is, illetve stílusosan minden résztvevő és tanár megkapta David King Retusált történelem című könyvét is. Köszönet a szervezőknek és a résztvevőknek!

Rapajkó Tibor

Folytatás az 1. oldalról /Világosnál.../

Nikolett és Szegedi Szonja, Knezich Károlyra Mariann és Bianka, Nagysándor József: Mariann és Fruzsina, Gróf Leiningen-Westerburg Károlyra Halasi Daniella és Zsaklin, Aulich Lajosra Bianka és Zsaklin, Damjanich Jánosra Daniella és Mariann, Vécsey Károlyra Henrietta és Zsaklin, Lázár Vilmosra Horváth Csenge és Szonja, Dessewffy Arisztidről Zsaklin, Kiss Ernőről Nikolett, Schweidel Józsefről Bianka és Simonka Mózes. Az utolsó mondatok után már mindegyik tábormok portréját elhelyezték a „színpadon”. Meggyötört lelkükkel annak idején el se tudták volna képzelni, hogy jóval fél évszázad múlva (Nikik és Biankák) fog-nak rájuk tisztelettel emlékezni, hogy másokat is emlékeztessenek október 6-án. „*A nemzet áldozata nem volt hiába való. A küzdelem társadalmi vívmányait: a jobbágyfelszabadítást, a közteherviselést, és a törvényelötti egyezséget már nem lehetett elvenni tőle.*” Európa szertelelis merést váltott ki a magyarok hősi harca, sőt a tengeren túl,

Amerikában is elterjedt a híre. „*Támadjatok fel, s jöjjetek Lássátok ime győztetek! Elértük végre a kaput Hol száz év végre összefut Egységbe*” - szavalta Kovács Nikolett. Háromszor hangzott fel egységesen „*Éljen a magyar szabadság, éljen a haza!*”

Végezetül Pelle László igazgató úr megköszönte Dézsiné Németh Ilonának a színvonalas műsor összeállítását és a felkészítést. Szeretettel üdvözölte a megjelent vendégeket és örömmel konstataulta, hogy a társintézmények: a Román Általános Iskola és Harruckern János Közoktatási Iskola tanulói is itt voltak ezen a napon. Emlékezni kell hőseinkre, így közösen. - mondta. A háttérben lévő nagy piros-fehér-zöld zászlót nem lebegtette a szél, mert gyerekekből állt, ruhájuk sávja adta a színeket, de ők maguk voltak a lényeg, a cél, hiszen szinte minden forradalmi harca azért zajlik, hogy „gyermekünk jobban, szebben éljenek”. Így gondolták ezt annak idején is. Az utókor fiataljainak és időseink csupán annyit kell tenni (miként Demjén Ferenc énekl) „Mindenkiért egy-egy gyertya égjen” az évnek ezen a napján.

Huszár Gabriella

Folytatás az 1. oldalról /56.../ nek, megfogalmazza a forradalom programját. A dokumentum történetéhez hozzátartozik, hogy Szegeden megalakult Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége állította össze október 20-án, és október 23-án a tüntetések első állomásánál, a Petőfi szobornál olvasták fel. Itt szavalta el Sinkovits Imre a „Nemzeti dal”-t....Az utolsó pont a diákokról, vagyis a fiatalokról szól. Valóban a történelem arra tanít mindannyiunkat, hogy a szabadsághoz és az igazsághoz való viszony nem életkor, nem tapasztalat és nem is az ezekből fakadó bölcsesség függvénye. Hiszen a szabadságharcosok többsége is alig 20 éves „drágaszent fiú”, ahogy a versben is hallottuk. A történelmi fotókról, amelyek a harcokban elesettek-ről készültek, fiatal arcok tekintenek ránk.” Az ünnepi szónok:

idézett még Illyés Gyula, a forradalom után 11 évvel írt gyönyörű verséből. Beszélt 1956 üzenetéről, mindannyiunk számára. Végül azzal fejezte be: „*Hajtsunk fejet 1956 HŐSEI előtt!*”

Az ünnepi szavak után a városi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzatok, a helyi intézmények, civil és társadalmi szervezetek elhelyezték a megemlékezés koszorúit a kopjafa emlékműnél. Az 55 évvel ezelőtti megemlékezést a Szózat zárta. Ezután lépett a mikrofonhoz Pluhár László, Elek város első embere, aki megköszönte mindenkinek a részvételt, a tanárok és tanulók munkáját, a Művelődési Központ és Könyvtár dolgozóinak a szervezőmunkát és mindenkinek bensőséges, meghitt ünneplést kívánt a mai napra.

Nádor Mária

MEGEMLEKEZÉS-LÁTOGATÁS

Megemlékezés a Román Általános Iskolában

Október 6. – nemzeti gyásznap hazánkban. E napon emlékezünk az 1849. október 6-án, Aradon kivégzett tábomokokra és a Pesten kivégzett gróf Batthyány Lajos első magyar miniszterelnökre. Minden magyar ember lelke gyászba borul ezen a napon. Szabadságharcunk dicső vezéralakjait – Haynau – az aradi vár sötét kamráiba zárta. Hosszú volt az éjszaka, az ott raboskodók nem várták a hajnalt... Erre a szomorú napra emlékeztek a Román Általános Iskola udvarán a tanulók és a pedagógusok, október 6-án délelőtt. Szelezsán Péter igazgató úr szeretettel köszöntött mindenkit és tájékoztatta a résztvevőket, hogy szerény megemlékezésre kerül sor. Ezen részt vett Dávid Rémusz, városi önkormányzati képviselő is. Az események mozzanatait Petruzsán Éva tanárnő elevenítette fel a gyermekekkel. Az alábbiak hangzottak el: Miután a forradalom befejeződött a császáriak megkezdtek a megtorlást. Haynau osztrák főparancsnok felállította a haditörvényszéket. Több száz tisztet és polgárt ítélték halálra. Így történt ez 1849. október 6-án is Aradon, ahol kivégezték a 13 tábomokot, akik a magyar hazáért ontották véréket. Ugyanezen a napon végezték ki Budapesten, az első magyar felelős miniszterelnököt, gróf Batthyá-

ny Lajost. A tanulók felsorolták név szerint a kivégzetteket és így emlékeztek rájuk: Lázár Vilmos főtisztre, gróf Desseffy Arisztid tábomokra, Kiss Ernő tábomokra, Schweidel József tábomokra, lovag Poeltenberg Ernő tábomokra, Török Ignác tábomokra, Lahner György tábomokra, Knezic Károly tábomokra, Nagysándor József tábomokra, gróf Leiningen-Westerburg Károly tábomokra, Aulich Lajos tábomokra, Damjanich János tábomokra, és gróf Vécsey Károly tábomokra.

Az aradi vértanúk kultuszára már a kivégzés napján elkezdődött, mert 1-2 órával a kivégzéseket követően, tömegek záródokoltak a kivégzés helyszínére. Hajtsuk meg mélyen a fejünket a vértanúk előtt és álljon is előttünk Damjanich János tábomok a kivégzés előtti estén írt imájának egy részlete: *„Oltalmazd meg, Mindenható, az én különben is szerencsétlen hazámat a további veszedelemtől! Hajltsad az uralkodó szívével kegyességre a hátramaradó bajtársak iránt, és vezérelj akaratát a népek javára! ... Áldd meg Aradot! Áldd meg a szegény, szerencsétlenségbe süllyedt Magyarországot!”*

Örök példa legyen előttünk életük és haláluk! Emlékezzünk rájuk kegyelettel!

Nádor Mária

Országjárás

2011. október 14-én Gyulán, a Haruckem Középiszkola központjában a Nemzeti Erőforrás Minisztérium oktatási felelős államtitkárságának munkatársai tartottak előadást a megújuló magyar tanügyről, illetve válaszoltak a már korábban elküldött kérdésekre. /Az országjáró program anynyiban változott, hogy az előadó nem Hoffmann Rózsa államtitkár volt, hanem dr. Globiczki Zoltán helyettes-államtitkár./ Az előadás előtt Farkas Zoltán, a megyegyűlés elnöke és dr. Görgényi Ernő, Gyula polgármestere is köszöntötte a hallgatóságot. A helyettes-államtitkár többek

között a következőkről beszélt: Az oktatásügyben korábban is voltak változások, de nem olyan mértékben, mint napjainkban. Mint minden változástól, így a mostanitól is mindenki tart valamennyire, ők is. A változásokat egy családi költözködéshez lehetne leginkább hasonlítani, hisz azelőtt is mindenki izgul, de végül minden jó lesz.

A köznevelésnek állami feladatnak kell lennie, hisz pl. nem képes minden önkormányzat iskolát is fenntartani, és szükség van szakmai ellenőrzésre is, ami pl. nem a rendszerváltozás előtti szakfelügyeleti rendszer visszaállítását jelenti, hisz az mégis valamiféle politikai kontrollt jelentett.

Örök kötődés – német adományozók látogatása az óvodában

Örökké kötődni Elekhez, ez sugallta minden szavuk, mosolyuk, ahogy bejárták a II. szá-

mú óvodát október 19-én délelőtt. Az volt az ember benyomása, hogy a szerepek felcserelődtek, a kicsik megilletődtek és komolyak voltak, a vendégek viszont gyermekies örömmel fogadtak mindent, ami körülvette őket.

A látogatók, -Klemm Mária, Klemm Ilona és Manfréd Baerlin- az 1946-os kitelepítés sötét vihara a testvérpár családjának életét is felkavarta, mint oly sokakét. A kiüzetési emlékművön Klemm Max neve is szerepel. Két szívvel senki sem született és a szülőföldből is csupán egy „jár mindenkinek”. Ennek az igazságával magyarázható, hogy bár Németországban élnek, de itt is van házuk a Kétegyházi úton. Minden évben legalább kétszer ellátogatnak „haza”, milyen furcsa ezt így leírni. Ezzel magyarázható a gyönyörködés. „Nagyon-nagyon szép itt”. Természetesen számukra, hogy ajándékozza-

Mindentől függetlenül mégis szükség van a magyar tanügy megújítására, mert pl. 1990 óta még senki sem merte leírni, hogy mi a tantermi minimum. Ma Magyarországon 20%-os eredménnyel autovezetésből nem lehet átmenni, érettségizni viszont lehet, ezen változtatni kell! Növelni kell a pedagóguspálya tekintélyét is, amibe bele fog tartozni a nagyobb anyagi megbecsülés is. Ezek után következtek a válaszok a korábban feltett kérdésekre, amelyekből néhány: 2013-tól a tanároknak a heti tanítási óraszámuk nem lehet több 26-

nak és adjanak. Mindent megneveztek Papp Lászlóné óvodavezető kalauzolásával, itt a kis liliputi világban, ahol minden játékos, mesefigurás, színes. Az ötletes üzenőtekeresektől (a szülőknél), a pici konyhasarokkal, kicsi edényekkel. A három csoportból, a Cicásból, Macisból, Pillangósból, az utóbbi kettő úgynevezett német. Itt természetes volt a Guten Tag köszönésként. A váratlanul érkezett látogatóknak frappánsan kis rögtönzött műsorról, dallal, táncsal, mondóká-

val mutatkoztak be. Elbeszélgettek a kicsikkel a vendégek és Klemm Mária meglepetten mondta: értik, amit mondtunk! Kedves humorral megjegyezte, hogy a férjének kellene magyarul megtanulnia. Az óvoda minden dolgozója hálás az adományokért, amit Papp Lászlóné köszönt meg a gyermekek nevében is. A búcsúzás nem a vendéglátók és a vendégek udvariassági formuláit tartalmazta, hanem olyan volt, mint amikor a családból „beugranak” megnézni bennünket, hogy régen láttak, s mint vagyunk.

A szeretetet nehéz leírni, érezni kell. Biztosak lehetünk benne, hogy nem utoljára néztek be az óvodába ennek a dél-előttnek a látogatói. Tulajdonképpen nem is laknak messze, csak itt a Kétegyházi úton. No meg Németországban....

nál, a heti 32 órába beletartozik pl. a felzárkóztatás, kíséres, értekezéslet.

A tanárok a fizetésüket az államtól fogják kapni, így nem lesznek kiszolgáltatva semmilyen szempontból az önkormányzatoknak, de nem lesz kvótarendszer sem, vagyis az iskolák az állami támogatást nem a gyermeklétszám alakulása szerint fogják kapni. Ezek után is lesznek alapfokú művészeti iskolák, lesz mindennapos testnevelés is, de maradnak az integrált iskolák is, a változások egy része azonban nem egyik pillanatról a másikra fog bekövetkezni.

Fiatalok bemutatkozása

Az Idősek Világnapján fiatal művészek kiállításai nyíltak az eleki Reibel Mihály Városi Művelődési Központban. Mindhárom kiállító Kétegyházáról érkezett.

Árgyelán Andrea a képzőművészet területét választotta, hogy kifejezze elképzeléseit, gondolatvilágát. A másik két fiatal kiállító a fotóművészetben járatos: Árgyelán György és Nikula Vivien.

Árgyelán Andrea a békéscsabai Szent-Györgyi Albert Gimnázium és Szakközépiskolájában jár, textiltervező és modelltervező szakra. Örül, hogy Eleken is bemutatkozhat. A művészet fontos eleme az emberiségnek – vallja. Kiállított képei között szerepel: alvó férfi /szénrajz/, csendélet és portré / szintén szénrajz/. Temperával is dolgozik, csendéleteket festett, virágcsokrokat vázában. Belekóstolt az akvarell festészetbe is. A bemutatkozása végén egy F. Schiller idézetet olvashattunk: „Egy művésznek is az a legnagyobb dicsőrete, ha elmerülünk az alkotásában és megfeledkezünk az alkotóról”.

A falon lévő következő képsorok már fotóművészeti alkotások. Árgyelán György, így vall művészetéről: „A világ szépsége a részletekben rejlik. A kamera láttatni engedi mindazokat az apró csodákat, ame-

lyek az emberi szem számára láthatatlanok.... azt mondom, adjunk időt magunknak, hogy meglássuk a láthatatlant. Képeim célja, hogy megállítsák az időt, láttassák a múltat és sejtessék a jövőt!” Felvételei között szerepel: tücsök egy levélen, csodálatos naplemente, templom esti kivilágításban...

A másik kiállító, Nikula Vivien, szintén az elcsúszott pillanatait hozta el, fotók formájában. Felvételeinek témái: színes virágcsodák, nála is találkozunk a naplementével, épületeket látunk érdekes szemszögökből, majd egy ijedt kiscica néz ránk és előbukkan egy magányos villamos a sötétből. Vivien így vall magáról: „Az élet egy csodálatos dologgal ajándékozott meg. Ez az adottság nem mindenkinek adatik meg. A fotóim a pillanatok örökítői... csodálatos ajándék, hogy látom ezeket a pillanatok és örülök, ha ezeket meg is tudom örökíteni a fényképezőgéppel”. Vivien évek óta fotózik, és abban bízik, hogy ez nemcsak a hobbija, hanem a munkája is lesz egyszer.

Ha valaki kíváncsi a három fiatal bemutatkozására, látogasson el az eleki Reibel Mihály Városi Művelődési Központ Kamratermébe, ahol ezeket az alkotásokat megtekintheti.

Nádor Mária

MEGHÍVÓ

Az Eleki Polgárórség és az Eleki Rendőrőrs valamint a Lökösházi Határrendészeti Kirendeltség közös **LAKOSSÁGI FÓRUMOT** tart **2011. november 18-án 17.00 órai** kezdettel a Művelődési Központban. Tisztelettel várunk minden érdeklődőt!

TÉMÁINK:

- Az áldozattá válás megelőzése
- Mit tehetünk saját és mások értékeinek védelmében?
- Határvédelem. Mire figyeljünk a határ közelében vagy a településen.

A felmerülő kérdésekre az előadók válaszolnak. Észrevételeik, javaslataik fontosak számunkra

Várjuk Önöket!

Málik János, Szervező

Információ: Eleki Polgárórség 70/ 330 2388

Hírek a Művelődési Központ életéből

JÓGA TANFOLYAM

minden kedden .....a békéscsabai jógaközpont munkatársának vezetésével. **Bővebb információ a 240-032 telefonszámon kérhető.**

RAJZSZAKKÖR

indult gyermekek számára. Foglalkozások **csütörtökönként 16.00 órától.** Vezető **Tóbiás Sándor** grafikus. Folyamatosan várjuk az érdeklődőket!

Kedves kisgyermekes anyukák!

A Művelődési Központ

BABARUHA BÖRZÉT

hirdet

2011. november 8-án 9.00 – 16.00 óráig.

Lehetőséget és helyet biztosítunk a gyermekek kinőtt ruháinak, megunt játékainak cseréjére, eladására. Hozzák el, ami már csak a helyet foglalja a szekrényben.

Előzetes helyfoglalás és bejelentkezés a 240-032-es telefonszámon.

Kedves Gyerekek!

HALLOWEEN alkalmából az alábbi programokkal várunk benneteket:

TÖKLÁMPÁS SZÉPSÉGVÉRSÉN

A pályaműveket

2011. november 2-án 16 óráig hozzátok a Művelődési Központba.

A beérkezett faragott tökökből kiállítást rendezünk, amely megtekinthető a Művelődési Központ kamaratermében.

HALLOWEEN NAP

2011. november 2-án
9:00 – 14:00 óráig a

Művelődési Központban
Jelmez viselése kötelező!

Program:

- Vérfagyasztó jelmezes verseny
- Szellemlakó
- Haláli Kézműves foglalkozás

Búcsú egy táncostól: Gál György (1932 – 2011)

Szegényebb lett az eleki románság egy nagyszerű, a románságát mindig is megvalló emberrel, aki egész életében a köz javára élt és munkálkodott. Igazi közéleti személyiség volt, akire az alázat és a mérhetetlen ember-szeretet volt a jellemző. Számára befejeződött a földi pályafutás, örökre elment...

Ki is volt Gál György?

Rokkant édesanyja egyedüli gyermeke volt, aki 1932. augusztus 10-én látta meg a napvilágot. Otthon édesanyja sokat énekelt és mesélt fiának. Elvégezte a nyolc osztályt. Az iskolai szünetekben volt kisbéres, disznókat őrzött a mezőn, az ezért kapott kis keresettel támogatta édesanyját. Kint a mezőn pattogtatta a karikást, füttyült, énekelt hozzá és tánra is perdült. Később nagybéres lett egy kétegyházi majorban, ahonnan a gazdája elengedte a vasápmapi zsokba /fiatalok báljai, összejöveteli voltak, megj.N.M./

A kerítésen kívül megleste ezeket a táncos összejöveteleket. Az udvarról kihallatszott a muzsika és ő kívül ugrált, táncolt a kerítés mellett, utánozva a nagyobbakat. A ritmusos tánc, a zene iránti szeretete a „vérében” volt, veleszületett adottságként. Továbbtanult – szakmaszerzés céljából – közműves szakvizsgát tett és közművesként dolgozott, először állami kötelékben, majd később vállalkozóként tevékenykedett, szintén a közműves szakmában, egészen nyugdíjazásáig.

Eleken 1947-ben alakult meg az első kultúrközösség /elődje a későbbi Román Hagyományörző Néptánc együttesnek/. A helyi románok kezdeményezésére. Gyuri bácsi az elsők között csatlakozott a csoporthoz. Táncoltak, énekeltek, szindarabokat adtak elő, a maguk feje után menve. 1950-től, amikor Nyisztor György került a művelődési ház élére, a közösségnek összefogó és hozzáértő vezetője lett. Megalakult a román tánc csoport. Hívták őket

vidékre is szerepelni, többek között voltak Budapesten is, ahol óriási sikert arattak. Jártak Somogyországban, ahol egy falu jött eléjük tűzoltózenekarral, virágokkal. 1971-ben az együttes „Röpülj Páva Körre” alakult, melynek ő, is alapító tagja volt. Időközben átvette az

utánpótlás tanítását a Román Általános Iskolában. Példaképnek, mesternek tekintették őt, felnéztek rá tanítványai, főleg a tehetséges táncudására és a következetes szigorára. Az akkori tanítványok közül, még van, aki ma is táncol.

Évekig tagja volt és aktív szereplője a Román Hagyományörző Néptánc együttesnek. Ez a csoport többszörösen kiváló hagyományörző együttesként működött és ma is működik. Az együttes külföldi meghívásoknak is eleget tett, jártak többször Romániában, Jugoszláviában, Csehszlovákiában, Ausztriában. Számos helyi és vidéki fellépéseket is tudhatnak magukénak. Évek óta rendszeres résztvevői a jelenleg is Eleken megrendezésre kerülő Nemzetiségi Klubtalálkozóknak. Az évente megrendezésre kerülő hagyományos téli románbálak állandó szereplői, és fergeteges táncukkal óriási sikert aratnak minden alkalommal. Gyuri bácsi a város közéletében is fontos szerepet töltött be. Indult az 1994-es kisebbségi választásokon, képviselőjelöltként. Bekerült a Román

Kisebbségi Önkormányzat testületébe, ekkor Mészáros János volt az elnök, de halála után, az 1998-as választásig, ő látta el az elnöki feladatokat. A további választásokon is jelöltette magát és a betegségéig aktívan részt is vett a testület munkájában.

2005-ben megalakult az Eleki Románokért Egyesület, ennek a szervezetnek alapító tagja volt, és ellátta az Ellenőrző Bizottság elnöki feladatait addig, amíg ezt az egészségi állapota engedte.

A húshagyó keddi hagyományos utcai maszkafelvonulás aktív, lelkes szervezője volt, 1974-től. Az újtelepi háztól indultak el a különböző maskarába felöltözött maszkák. A feldíszített lovas kocsis is tőle indult el, a forgó fakerékre felszerelt két figurával.

Melegítő nedűvel várta a hideg miatt vacogó felvonulókat. Számtalanszor keresték fel szakdolgozók, néprajzi kutatók azzal, hogy beszéljen a románok történelméről, múltjáról és ő minden hozzáfordulónak segített. Népszerűsítette a román dallam világot azzal, hogy a néprajzos, a román dalokat gyűjtő egyetemistáknak továbbadta. Beledúolta a dallamot a fülükbe, ők pedig a hangszeren visszajátszották. Nyitott volt a háza mindenki előtt.

A Román Hagyományörző Néptánc együttesen belüli részvételét és egyéni tevékenységét számos kitüntetés, elismerés fémjelzi. Két „Miniszeri Dicséret” és a „Szocialista Kultúráért” elismerés tulajdonosa. Legnagyobb öröm akkor érte, amikor 1989-ben, a Parlamentben átvehette a „Népművész Mestere” kitüntető címet. Boldogság töltötte el akkor is, amikor 1996-ban színpadra szólították, ekkor az „Elekért” érdemérmét kapta meg. Belső szorongással töltötte el az a tudat, hogy olyan sok külföldi, vidéki és helyi szereplés után a városa is érdemesnek tartotta

ilyen nagy kitüntetésre, elismerésre. 1997-ben a Román Hagyományörző Néptánc együttes fennállásának 50. évfordulóját ünnepelte. Ebben az évben a csoport két rangos elismerésben is részesült. 1997. október 22. „Békés Megyéért” kitüntető cím, Békéscsabán. 1997. december 17. „Kisebbségéért Díj” – állami kitüntetés és Budapesten. Ezt az elismerést, a csoport nevében, ő vehette át, az akkori köztársasági elnöktől, Göncz Árpádtól. Ars poétikája: Amikor megkérdezték tőle, mit jelent számára a tánc? Ő ezt felelte: „Van, aki a kocsmát szereti, van, aki a kártyát – én a táncot választottam. Olyan ez nekem, mint a halásznak a horogászás: mikor a hal ráharap a horogra, akkor semmi másra nem gondol, csak oda...” Ez a tánc iránti szeretete, elkötelezettsége a fiaira is átragadt.

Mind a négy fia táncolt egy darabig. László fia nem hagyta abba, együtteseket vezet, koreográfiákat ír, ezeket be is tanítja és már „aransarkantyús” táncosként jegyzik. Az elkezdett munkáját a fia folytatja. Gyuri bácsi egészségi állapota 70 éves korában megromlott és ezután rosszabbodott, míg szeptember 30-án, 21,30-kor elment örökre... Kedves, közvetlen embernek ismertem meg, aki köztiszmert, közkedvelt volt, és széles baráti körrel rendelkezett.

Elöttem lebeg még mindig a rá jellemző kedves, huncut mosolya. Távozásával mi szegényebbek lettünk, de a mennyeiek gazdagodtak egy igaz emberrel.

Nádor Mária

Radnóti Miklós Október

Hívós arany szél lobog,
leülnek a vándorok.
Kamra mélyén egér rág,
aranylik fenn a faág.
Minden aransárga itt,
csapzott sárga zászlait
eldobni még nem meri,
hát lengeti a tengeri.

Búcsúzunk Szikes Péterné tanárnőtől

Szeretett Marikánk, tanárunk, kollégánkl!

Megdöbbenett bennünket váratlan halálozása híre. Nem tudtuk elhinni, hogy ilyen hirtelen hagyta itt családot, barátait, ismerőseit és bennünket. Nekünk a Tanárunk, később a kollégánk letél, Marika néiből Marikává változta az idő teltével. Igyekeztünk felnőni hozzád, mint tanuló, és megfelelni mint munkatársak, hiszen szeretetünk gyermeki tisztelettel vált eggyé. Szemünk homályos lett és csak néztünk egymásra azt kérdezve „Miért?”

Emlékeket kerestünk és raktunk össze színes képekké. Életem útjainak állomásait azonban hadd idézzük egy méltatásból. Tanári tevékenységét 1962-ben kezdte Kétegyháza a magyar iskolában, akkor még képesítés nélkül. 1965-ben került Elekre az általános iskola felső tagozatába, közben a szegedi Tanárképző Főiskolán megszerezte a földrajz-rajz képesítést. Nyolc teljes évfolyamot irányított, vezetett 5-től 8-ig osztályait elvégzéséig, majd a gimnáziumban is tanított. Tanulóit következetességgel nevelte, oktatta a pontos, szép, esztétikus és fejelemzett munkavégzésre. Osztálya tanulóiból, de a többi osztályokból is sorra kerültek ki a különböző szintű rajzversenyek helyezettei, mint pl. az EDÜ-n való kiváló eredmények. Egy szakfelügyelői véleményem akkoriából: „A kartársnő igényes, precíz munkát végez, mindezt lelkesen, mindig újat keresve, alkotó módon tervezi és végzi, a készített tanulói munkák többsége igen színvonalas! Jó alappal rendelkeznek a rajzkészség továbbfejlesztésé-

hez. Gratulálok a magas színvonalú munkához.”

1970-től több mint 25 éven át az osztályfőnöki munkaközösség vezetője volt. A szerény, halk szavú, de következetesen határozott nevelői egyéniség elismerést váltott ki munkatársai közül, az iskola vezetéséből is. Megértően közelített mindenkihez, az emberi problémákhoz. Aktív közéleti tevékenységet is folytatott, több mint húsz évig a Pedagógusok Szakszervezetében. Pályafutásának során ÉLETELEME az iskola volt. Tanítási órái

és a különböző foglalkozások az élmény erejével hatottak tanítványaira. Mindig fogékony volt az újra, a szépre, a szebbre... Úgy gondoltuk, hogy a leírtak csupán szerény vázlata életed valóságának. Eleknek mindig megbecsült polgárai voltatok és maradtok férjeddal együtt, aki hosszú ideig igazgatóhelyettes volt az iskolánkban és a katolikus templom orgonáját is oly' sokszor megszólaltatta mindannyiunk örömeire.

Fiatokra is mindig nagyon büszkék voltatok, aki műszaki egyetem építészmérnöki karán végzett. Na és az unokák, akiket régóta annyira vártatok. Péterke 4 éves, Áronka 2 éves. Ők végre itt vannak, és mire végre átadhattad volna nekik a szépet és a jót, és egy igazi nagymama lehettél volna, menned kellett. „Élt 71 évet”. Kelemeny kongó szavak. Velünk maradsz mindig, de nem csak az iskola folyosóin lévő fényképeken, hanem azért mert mindig emlékezni fogunk rád.

**A volt tanítványaid, kollégáid
a Dr. Mester György
Általános Iskola dolgozói**

Önök írták

Köszönjük a szerkesztőségbe küldött leveleiket, ezeket változtatlan formában leközöljük, amennyiben nem tartalmaznak obszcén vagy személyiségi jogot sértő kijelentéseket és állításokat. Természetesen az itt leírt vélemény nem a szerkesztőség véleménye, a felelősséget a levél szerzője vállalja. Egy alkalommal lehetőséget biztosítunk az eltérő vélemény megjelentetésére, viszont nem szeretnénk hosszúra nyúló vitát e lap hasábjain előidézni. (A szerkesztőség)

Tisztelt Josef Schneider Úr!

Örömmel tölt el, hogy szívesen olvassa Ön az Eleki Krónikát így a messzi távolban is. Sajnos az én családom is megtapasztalta az ország elhagyását, mert a kollektív bűnösség elvén 1948-ban kitelepítették őket Csehszlovákiából. Igaz, ahogy Ön is írja nagy a különbség, mert ők nagyon sok mindent elhozhattak magukkal. Most itt lelkiismeret furdalásomnak kell lennem, mert lehet, hogy egy kiűzött német házában laktunk, de úgy érzem, még ha telepéseknek is hívták az ide telepítetteket nem hoztak szegény munkájukkal, életvitelükkel Elekre.

A szobrot melynek avatásán Ön is részt vett és beszédet mondott/ Eleki Krónika. 2001. szeptember/ Klígl Sándor szobrászművész készítette. Az ő honlapján ahol megtalálható az alkotásainak helye és a szobrok címe, így szerepel: Németek kitelepítésének Emlékműve. Nagyon sok helyen / Wikipedia, utikonvém, elek.regionális.hu, aprotuti / úgy szerepel, mint kitelepítési emlékmű. „A kitelepített németek országos emlékműve a város főterén.” „Eleken a kitelepítések egyik legszörnyűbb fejezetét írták, a statisztikák szerint 5619 német lakost űztek el otthonukból, többet, mint amennyi a város teljes mai la-

kossága. „- írja a Wikipedia. Boros Géza tanulmányában: Kitelepítési emlékművek Magyarországon/1989-2004/ a szobor „Kiűzöttek” címmel szerepel/epa.oszk.hu/ Az Eleki Krónikában a szobor avatásakor és a város honlapján, is mint kiűzétési emlékmű szerepel. Úgy érzem, mintha erre a dologra mindkettő elfogadott lenne. Talán a mi nyelvünk jobban szereti a kitelepítés szót és nagyon ritkán, talán csak Ádám és Éva révén emlegetjük a Paradicsomból való kiűzetés kapcsán. Akaratlanul is ezt írjuk és nem vesszük észre a különbséget, vagy tudat alatt érezzük a különbséget csak nem ismerjük vállalni, pedig tényleg nagy. A cikkem lényege nem is a két szó közti különbség, hanem a szobor megvilágításának hiányát kifogásoltam, ami köszönhetően az önkormányzatnak azóta megoldódott. Nekik több eszük volt, mint nekem, mert nem a fát metszték meg, hanem jobb helyre rakták a lámpát és így este is jól látható a kiűzétési emlékmű.

A cikk végén mondhatnám mea culpa, mert az én bűnöm volt ez a szóhasználat és ezért elnézést kérek mindenkitől, akiket ezzel megbántottam, de csak fel akartam hívni a figyelmet erre a szoborra.

Méry Rudolf.

KITÜNTETÉS

Árgyelán György, az Eleki Krónika főszerkesztője 2011. október 21-én Kétegyháza településért végzett kiemelkedő tevékenységének elismeréséül átvehette a Kétegyháza Nagyközség Önkormányzata által adományozott legnagyobb kitüntetést a „Kétegyházáért Érdeméremt”.

Ez úton is gratulálunk a kitüntetéshez!

Jeles napok novemberben

A hónap régi neve: **SZENT ANDRÁS HAVA**, a hónap legjelentősebb szentje után. Ismert az **ENYÉSZET HAVA** elnevezés is. A hónap elején a már eltávozott szeretteinkre emlékezünk virággal, koszorúkkal, gyertya-gyújtással, mély főhajással, imádsággal.

November 1. - Mindenszentek napja

Azoknak a szenteknek az ünnepe, akikről a naptár név szerint nem emlékezik meg. A katolikus tanítás szerint az élő és elhalt hívek közösséget alkotnak az Úr színe előtt – ez a szentek egysége.

November 2. - Halottak napja

Ezen a napon megvendégelik a szegényeket és a koldusokat. Ekkor tiltották a munkát, nehogy megzavarják a holtak nyugalma. Nem volt szabad mosni sem, mert attól féltek, hogy akkor a hazajáró halott a vízben állna. Nem meszeltek, mert a férgek ellepnék a házat.

November 3. - Hubertus napja

Hubertus a vadászok védőszentje. Az ő napján indul a vadászdíny, hegyen-völgyön ropogtak a fegyverek, s menekült a vad. A vadászok a zsákmányból estére lakomát készítettek, folyt a bor és a vigadózás.

November 11. - Márton napja

Szent Márton 316-ban, Pannóniában született. A középkor egyik legnépszerűbb szentje volt, emlékéet helynevek, /pl. Csíkszentmárton, Kis márton/ és oltárképek őrzik. Szent Márton napján a pásztorok vesszőt adtak ajándékba a gazdáknak. Ez volt a Szent Márton vesszeje, úgy tartották ahány ága van, annyit malacozik a disznó. A „Szent Márton lúdja” kifejezés a nap jellegzetes ételére utal. Ilyenkor már le lehet vágni a tömött libát. Azt tartották: aki Márton napján libát nem eszik, egész évben éheznek. Egy legen-

da szerint: Szent Márton a ludak óljába bújt, hogy kitérjen a püspökké választása elől, de a ludak gágogása elárulta a rejtékhelyét. Márton napjára általában megforr az újbor. A bor-nak Szent Márton a bírása, vagyis ilyenkor már iható az újbor. A liba csontjából az időjárásra jósltak: ha a liba csontja fehér és hosszú, akkor havas lesz a tél, ha viszont barna és rövid, akkor sáros, lutykos. Másik időjósítás: azt tartották, ha Márton fehér lovon jön /vagyis havazik/, kemény tél várható, ha barna lovon jön /nem havazik/, enyhe lesz a tél. Munkatilalmak is kapcsolódtak a naphoz: Márton napkor nem szabad mosni, teregetni, mert akkor elpusztulnak a jószágok. Vannak vidékek, ahol Márton-napi bált is szerveztek.

November 19. – Erzsébet napja

II. András királyunk lánya volt, aki könyörületeségéről, illetve rózsacsodájáról volt nevezetes. Egy legenda szerint, a gyermek Erzsébet a konyhán összeszedte az ételmaradékot, és kötényében hordta ki a várkapuban kéregető szegényeknek. Egy szer az apja meglátta ezt és kérdezte, mit visz a kötényében? A kislány ijedten válaszolt: rózsákat! Mivel havas tél volt, az apa haragosan szétrántotta a kötényt, és íme, a lánya öléből valóban rózsák hullottak a földre. Ez volt az ún. „rózsacsoda”. Hazánkban a legkedveltebb névünnepe. Időjárásjóslás is fűződik e naphoz: ha Erzsébet napon havazik, azt mondják, „Erzsébet megrázta a pendelyét.”

November 25. - Katalin napja

Szent Katalin a 4. században élt az egyiptomi Alexandriában. Keresztény hitéért halt mártírhalt. Legendája szerint szép és okos királylány volt, akinek egyik látomásában megjelent Jézus és eljegyezte. Mártírhaltakor ismét megjelent és megígérte, hogy mindazokat meg-

hallgatja, akik mennyasszonyához, Katalinhoz imádkoznak. Így vált Katalin a házasságra vágyó lányok védőszentjévé. Okossága miatt egyetemek, tudósok, diákok védőszentje is lett. Napjához férjjósló hiedelmek kapcsolódtak. A kíváncsi lányok ilyenkor gyümölcságot, azaz „Katalin-ágot” tettek a vízbe, s ha az kiszáradt Karácsonyig, az a lány közeli férjhezmenetelét jelentette. E napi időjósítás: „Ha Katalin kopog, akkor Karácsony lo-csog.”

November 30. – András napja

András a bibliai tizenkét apostol egyike. A hagyomány szerint Krisztus halála után a keresztény hit terjesztésének szentelte életét. Hittérítő útjai során eljutott egészen a Volga folyóig. Ez az oka, hogy a későbbi Oroszország védőszentjéül választotta. Népszerűsége innen terjedt el hozzánk a középkorban. Rendkívüli közkedveltségéről tanúskodik, hogy András és névváltozatai: Endre, Andor, máig is a legnépszerűbb férfinevek sorába tartoznak. Három Árpád-kori királyunk viselte ezt a nevet. Számtalan településnév őrzi a mai napig e nevet, pl. Szentendre, Békésszentandrás, Andrásfalva, stb. E napon kezdődnek általában a dísznőlések. Ezért nevezik e kedves szentet több helyütt Dísznőölő Szent Andrásnak. A hagyomány szerint átlósan ácsolt keresztben halt mártírhalt, ezért nevezik az ilyen keresztet „andráskeresztnek”. Az alábbi verssel köszöntünk Őket:

*„András napja ma nagyon,
eldöcögtem a fagyon,
jöttem köszöntésére,
neve tiszteletére.
Azt kívánja a szívem,
Soká éltesse az Isten!”*

Nádor Mária

Az EVI Kft. hírei

Az Eleki Víz- és Csatornamű Ü z e m e l t e t ő K f t . felügyelőbizottsága rendkívüli ülésen megtárgyalta és elfogadta a szennyvíz amortizációs költségeinek csökkentésére vonatkozó javaslatot, egyben elismerte a kft. kábeltelevízió- és internet-szolgáltatásra vonatkozó erőfeszítéseit és jövőbeni fejlesztési terveit. A kábeltelevízió- és internetszolgáltatás jelentős fejlesztés alatt áll. Jelenleg is tart az ingyenes bekötési akciónk, ami a kábeltelevízióra és az internetre is érvényes, ennek következtében 30 új internet és 20 kábeltelevízió bekötés történt. Mintegy 1310 lakásban van kábeltelevízió szolgáltatásunk, ami a fizetős tévészolgáltatások kb. 80%-át teszi ki. Internet előfizetőink száma mintegy 362 fő, ami az eleki internetezők kb. 60%-át teszi ki. Jelenleg két pályázatunk van benyújtva, amelyek kábeltelevízió és internet eszközökre és szolgáltatás fejlesztésre vonatkoznak.

Célunk, hogy megfizethető áron szolgáltatassunk az eleki lakosságnak megbízható, jó minőségű internetet és változatos, minden igényt kielégítő

MEGHÍVÓ

A cigány kisebbségi önkormányzat tisztelettel meghívja Elek város lakóit
2011. november 5-én 19 órára
a Művelődési Központba az eleki hagyományos

CIGÁNYBÁLBA

Belépő

- egyedülállóknak **700 ft/fő**
- társsal érkezőknek **500 ft/fő**.

Zenél:
Békési Fiúk zenekar